

DF-001-0014108

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Sociology : Paper - VIII

(Sociology of Environment) (Elective-II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014108

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબો મુજબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના છે.
(3) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ જમણી બાજુ આપેલ છે.

1 MCQ.

20

- (1) 1972માં પ્રથમ પૃથ્વી પરિષદ ક્યાં યોજાઈ હતી ?
(A) બેલ્જિયમ (B) ફ્રાંસ
(C) જર્મની (D) ઈટાલી
- (2) પ્રકૃતિ સાથે નિકટનો સંબંધ કોણ ધરાવે છે ?
(A) ધર્મગુરુ (B) શહેરીજનો
(C) વેપારીઓ (D) આદિવાસી
- (3) કપડા, ખોરાક અને _____ એ માનવીની પ્રાથમિક જરૂરિયાતો છે.
(A) જમીન (B) ખોરાક
(C) રહેઠાણ (D) પાણી
- (4) સૂર્યમાંથી નીકળતા અલ્ટ્રાવાયોલેટ કિરણોને કયો વાયુ રોકે છે ?
(A) શુવવાયુ (B) કાર્બનવાયુ
(C) પ્રાણવાયુ (D) ઓઝોન વાયુ
- (5) ગુજરાતમાં કેટલા ટકા વિસ્તારોમાં જંગલો છે ?
(A) 10% (B) 11%
(C) 20% (D) 21%

- (6) પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર એક _____ વિજ્ઞાન તરીકે વિકાસ પામી રહ્યું છે ?
 (A) સામાજિક (B) પ્રાકૃતિક
 (C) વૈયક્તિક (D) ભૌતિક
- (7) પૃથ્વીના વાતાવરણને ગ્રીન હાઉસ સાથે કયા વિદ્વાને સરખાવ્યું છે ?
 (A) કોમ્પ્ટે (B) જન ફોરિયર
 (C) ટેનિશન (D) માર્ક ઈટેલી
- (8) ઓક્સિજનને કેવા પ્રકારના વાયુ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) કાર્બન વાયુ (B) પ્રાણવાયુ
 (C) જીવવાયુ (D) ઓઝોનવાયુ
- (9) ભારતમાં કેટલા ટકા લોકો ગરીબીની રેખા નીચે જીવે છે ?
 (A) 27% (B) 35%
 (C) 37% (D) 30%
- (10) નર્મદા યોજના કેટલા રાજ્યો સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) એક (B) બે
 (C) ત્રણ (D) ચાર
- (11) હવાનું પ્રદૂષણ રોકવા માટે ગુજરાત સરકારે 1964માં કયો કાયદો અમલમાં મૂક્યો ?
 (A) ખાણ ખનિજ એક્ટ (B) સ્મોક ન્યુસન્સ એક્ટ
 (C) દારૂબંધી એક્ટ (D) ફેક્ટરી એક્ટ.
- (12) પર્યાવરણને સમજવા માટે _____ અભિગમની જરૂર પડે છે ?
 (A) ક્રિયાવાદી (B) સંઘર્ષવાદી
 (C) આંતરવિદ્યાકીય (D) વૈયક્તિક
- (13) “અવર કોમન ફ્યુચર” અહેવાલ ક્યારે પ્રસિદ્ધ થયો ?
 (A) 1982 (B) 1986
 (C) 1988 (D) 1994

- (14) વૈશ્વિક પ્રદૂષણથી કેવી ઘટના સર્જાય છે ?
- (A) વસ્તીવૃદ્ધિ (B) પૂર
(C) સૂનામી (D) એસિડવર્ષા
- (15) ગ્લોબલ વોર્મિંગની સમસ્યા _____ સર્જિત છે ?
- (A) માનવ (B) કુદરત
(C) પ્રાકૃતિક (D) ભૌતિક
- (16) નર્મદા નદી પરના સરોવરને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) નળ સરોવર (B) સરદાર સરોવર
(C) નારાયણ સરોવર (D) કોઈ નહીં
- (17) બાળમજૂરી નિયમન અને નિયંત્રણ ધારો કઈ સાલમાં અમલમાં આવ્યો ?
- (A) 1980 (B) 1982
(C) 1986 (D) 1988
- (18) ગુજરાતની સિંચાઈ યોજનાઓ કેટલા ટકા જમીનને પાણી પૂરું પાડે છે ?
- (A) 18% (B) 19%
(C) 22% (D) 24%
- (19) સામાજિક કલ્યાણ એ પર્યાવરણનાં સમાજશાસ્ત્રનો કયો હેતુ છે ?
- (A) વ્યાવહારિક (B) પરિવર્તન
(C) વિકાસલક્ષી (D) આર્થિક
- (20) પર્યાવરણનું પ્રદૂષણ એ _____ સમસ્યા છે ?
- (A) સ્થાનિક (B) પ્રાદેશિક
(C) રાષ્ટ્રીય (D) વૈશ્વિક

- 2 વિસ્તૃત જવાબ લખો : (કોઈ પણ એક) 10
- (1) પર્યાવરણનો અર્થ આપી તેનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
- (2) માનવ પ્રવૃત્તિનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો વર્ણવો.
- 3 વિસ્તૃત જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) 10
- (1) પર્યાવરણિય આંદોલન તરીકે નર્મદા આંદોલન સમજાવો.
- (2) ગ્લોબલવોર્મિંગનો અર્થ આપી તેના કારણો જણાવો.
- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
- (1) પર્યાવરણ અને આદિવાસીઓ.
- (2) ટકાઉ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો.
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
- (1) પર્યાવરણનાં સમાજશાસ્ત્રનાં હેતુઓ
- (2) ગુજરાતમાં પાણીની અછત.
- 5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) 14
- (1) હવાનું પ્રદૂષણ
- (2) એજન્ડા-21ના હેતુઓ
- (3) પર્યાવરણ અને બાળકો
- (4) ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (i) Attempt all questions.
(ii) Answer all questions in main answer sheet.
(iii) Figures to the right indicate marks.

1 MCQ, Choose the correct option : 20

- (1) Where did first world conference hold in 1972 ?
(A) Belgium (B) France
(C) Germany (D) Italy
- (2) Who has closed relationship with nature ?
(A) Monk (B) Urban people
(C) Traders (D) Tribal
- (3) Cloth, food and _____ is basic needs of human being.
(A) Land (B) Food
(C) Resident (D) Water
- (4) Which gas is avoided the ultraviolet rays from the Sun ?
(A) Bioxide (B) Carbon
(C) Oxygen (D) Ozone.
- (5) How many percentage forest in Gujarat ?
(A) 10% (B) 11%
(C) 20% (D) 21%
- (6) Sociology of Environment is developing as which science ?
(A) Social (B) Natural
(C) Personal (D) Physical
- (7) Which knowledgeable person has comparison between earth environment and green house ?
(A) Compte (B) Gin Fourier
(C) Tenyson (D) Mark Tally

- (8) Which type of gas to know the oxygen ?
(A) Carbon gas (B) Life gas
(C) Biogas (D) Ozongas
- (9) How many percentage of people live in India below poverty line ?
(A) 27% (B) 35%
(C) 37% (D) 30%
- (10) How many state are connected with Narmada Yojana ?
(A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4
- (11) Which Act present by the Gujarat Government in 1964 to control air pollution ?
(A) Mines Act (B) Smock Nuisance Act
(C) Wine Act (D) Factories Act
- (12) To know the environment approach _____ is needed ?
(A) Activism (B) Conflictism
(C) Inter education (D) Personally
- (13) When was "Our Common Future" report published ?
(A) 1982 (B) 1986
(C) 1988 (D) 1994
- (14) Which condition created by the global warming ?
(A) Population (B) Flood
(C) Tsunami (D) Acidrain
- (15) The global warming problem created by _____ .
(A) Human (B) Nature
(C) Natural (D) Physical

- (16) Which is the name of the lake built on the river of Narmada ?
- (A) Nal Sarovar (B) Sardar Sarovar
(C) Narayan Sarovar (D) None
- (17) In which year the control and regulatory Act for Child Labour was brought ?
- (A) 1980 (B) 1982
(C) 1986 (D) 1988
- (18) How many percentage of the land gates water provided by the policy of Canals in Gujarat ?
- (A) 18% (B) 19%
(C) 22% (D) 24%
- (19) Which is the purpose of social welfare of environmental sociology ?
- (A) Practical (B) Change
(C) Development (D) Economical
- (20) The problem of Environment pollution is _____ .
- (A) Local (B) Regional
(C) National (D) Universal

2 Write answer in detail (Any **one**) **10**

- (1) Give the defination of sociology of environment and it's scope.
- (2) Give the meaning of human activity and discribe their types.

3 Write answer in detail (Any **one**) **10**

- (1) Explain the "Narmada Movement" as an Environmental movement.
- (2) Give the meaning of global warming and it's reason's.

- 4 (A) Write short note : (Any **one**) 8
(1) Environment and tribal.
(2) Explain the concept of sustainable development.
- (B) Write short note : (any **one**) 8
(1) Purpose of sociology of environment.
(2) Scarcity of water in Gujarat
- 5 Write short answer : (Any **two**) 14
(1) Air pollution.
(2) Purpose of Agenda-21.
(3) Environment and child
(4) Green house effect.
-